

**UCHWAŁA NR XI/63/25  
RADY GMINY HERBY**

z dnia 27 czerwca 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 49.)

**Rada Gminy Herby uchwala, co następuje:**

**§ 1.** Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

**§ 2.** Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Herby.

**§ 3.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

**Krzysztof Pilarz**

## **GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025 –2027**

### **I. WPROWADZENIE**

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, jest jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórką. To rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To tutaj nabywa ono wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażania swoich uczuć (lęku, obaw, zadowolenia, gniewu) oraz wartościowania, co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo. To rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wychowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej. Natomiast rozpad rodziny związany z niewydolnością wychowawczą, zanikaniem poczucia bezpieczeństwa, narastaniem konfliktów powoduje wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując przy tym siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjająca dla prawidłowego rozwoju dziecka, należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocowych. Działania służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane. Musimy pamiętać, iż problemy występujące w rodzinie wielokrotnie są złożone i wymagają interdyscyplinarnej współpracy. Choroba alkoholowa rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, wypadki losowe to główne i najczęściej spotykane problemy dezorganizujące życie rodzin. Organizowane wszechstronne formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej należy docenić i ciągle udoskonalać. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać, wspomagać, 2 aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Wsparcie rodziny powinno być rozpoczęte jak najwcześniej i mieć charakter profilaktyczny. Główną zasadą powinna być zasada pomocniczości. Działania przyniosą najlepszy efekt tylko wtedy, gdy będą odbywać się za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem. Praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, winna być kompleksowa i obiektywna. System wsparcia powinien obejmować zarówno rodziny biologiczne jak i zastępcze. Gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, podstawowym celem pracy z rodziną biologiczną będzie jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Wszelkie działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są również ważne ze względów społecznych i ekonomicznych, konieczne z uwagi na obniżenie kosztów związanych z pobytem dziecka w rodzinie lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Pozostawienie rodzin dysfunkcyjnych bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Aby móc kompleksowo wspierać rodziny należało stworzyć 3-letni gminny program wspierania rodziny, którego realizacja należy do zadań własnych gminy. Gminny Program Wspierania rodziny na lata 2025-2027 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jest strategicznym dokumentem Gminy Herby mającym na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminy.

### **II. PODSTAWA PRAWNA**

Zapisy Programu są spójne z aktami ustawodawstwa krajowego i lokalnego takimi jak:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.

2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
3. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
8. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci
9. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych
10. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
11. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
12. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy
13. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny
14. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
15. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne
16. Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych
17. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych
18. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów
19. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej
20. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej
21. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”
22. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych
23. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Herby
24. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2025, przyjęty uchwałą nr XXXII/260/22 Rady Gminy Herby z dnia 15 czerwca 2022 r.
25. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025-2027 rok, uchwalony uchwałą nr IX/48/25 Rady Gminy w Herbach z dnia 6 marca 2025 r.
26. Wieloletni gminny „Program osłonowy w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży” na lata 2024-2028, przyjęty uchwałą Nr Rady Gminy Herby z dnia 29 listopada 2023 r.
27. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

### III. ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustalonym ustawą spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Ustawa określa podział kompetencji w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

| GMINA                            | POWIAT                                                                                                                                                    | SAMORZĄD<br>WOJEWÓDZKI |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| Profilaktyka –wspieranie rodziny | <ul style="list-style-type: none"> <li>•Piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna</li> <li>•Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy</li> </ul> |                        |

|                                                                    |                                                                                                                   |                                     |
|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
|                                                                    | zastępczej<br>•Adopcje                                                                                            |                                     |
| Asystent rodziny                                                   | •Rodziny zastępcze i                                                                                              | •Ośrodek adopcyjny                  |
| Placówki wsparcia dziennego                                        | rodzinne domy dziecka                                                                                             | •Regionalna placówka                |
| Rodziny wspierające                                                | •Placówki opiekuńczo –                                                                                            | opiekuńczo–terapeutyczna            |
| Inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny | wychowawcze<br>•Usamodzielnienie<br>•Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (Koordynator)<br>•Rodziny pomocnicze | •Interwencyjny ośrodek preadopcyjny |

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Zgodnie z Ustawą, wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo –wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych zapewnia się wsparcie polegające w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo –wychowawczych rodziny;
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- pomocy w integracji rodziny;-przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;-dążeniu do reintegracji rodziny.

Zadaniem ustawowym gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności życiowe. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta rodzinnego służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej diagnozie środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia.

Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba jego zatrudnienia ustaje wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo –wychowawczych. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka –w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka –w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka –w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

#### IV. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU

Gmina Herby jest gminą wiejską, położoną w południowej części województwa śląskiego, w powiecie lublińskim w jej skład wchodzi 8 sołectw: Herby, Kalina, Olszyna, Lisów, Chwostek, Hadra, Tanina, Łebki.

**Według danych z Oceny Zasobów Pomocy Społecznej w latach 2022-2024 liczba ludności gminy nieznacznie się zmieniała (6492 w 2022 r., 6439 w 2023 r., 6391 w 2024 r.)**

Zadania z zakresu pomocy społecznej oraz kreowanie lokalnej polityki społecznej na terenie Gminy koordynuje Ośrodek Pomocy Społecznej. Jest on inicjatorem działań o charakterze pomocowym, aktywizującym oraz integrującym różnorodne środowiska na rzecz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Tabela nr 1: Liczba osób objętych pomocą społeczną (opracowano na podstawie danych ze sprawozdań resortowych Ośrodka Pomocy Społecznej w Herbach)

| ROK                                                          | 2022  | 2023  | 2024  |
|--------------------------------------------------------------|-------|-------|-------|
| Liczba osób korzystających z pomocy społecznej               | 278   | 238   | 244   |
| Liczba mieszkańców według Oceny Zasobów Pomocy Społecznej    | 6492  | 6439  | 6391  |
| Procent osób korzystających w stosunku do liczby mieszkańców | 4,28% | 3,70% | 3,82% |

Tabela nr 2: Przyczyny udzielania wsparcia trudnych sytuacji życiowych rodzin pokazuje poniższa tabela (na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Herbach za rok 2024)

| POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ |                                                                                     | Liczba rodzin ogółem<br>2022 | Liczba rodzin ogółem<br>2023 | Liczba rodzin ogółem<br>2024 |
|---------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| 1                               | Ubóstwo                                                                             | 64                           | 54                           | 60                           |
| 2                               | Potrzeba ochrony macierzyństwa                                                      | 17                           | 13                           | 12                           |
| 3                               | W tym: wielodzietność                                                               | 5                            | 4                            | 5                            |
| 4                               | Bezrobocie                                                                          | 44                           | 34                           | 37                           |
| 5                               | Nieppełnosprawność                                                                  | 42                           | 39                           | 45                           |
| 6                               | Długotrwała lub ciężka choroba                                                      | 22                           | 18                           | 30                           |
| 7                               | Bezradność w sprawach opiekuńczo –wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego | 9                            | 9                            | 12                           |
| 8                               | Przemoc w rodzinie                                                                  | 0                            | 0                            | 0                            |
| 9                               | Alkoholizm                                                                          | 10                           | 7                            | 5                            |
| 10                              | Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego                 | 1                            | 4                            | 1                            |
| 11                              | Bezdomność                                                                          | 8                            | 6                            | 4                            |
| 12                              | Zdarzenie losowe                                                                    | 0                            | 1                            | 2                            |

Z powyższych danych wynika, że najczęściej pomoc udzielana była w rodzinach z powodu ubóstwa, niepełnosprawności, bezrobocia, długotrwałej lub ciężkiej choroby, potrzeby ochrony macierzyństwa, bezradności w sprawach opiekuńczo –wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Bardzo często zdarza się, że w jednej rodzinie występuje kilka powodów trudnej sytuacji jednocześnie. Według stanu na dzień 31.12.2024r. z Gminy Herby **7 dzieci** wychowuje się w pieczy zastępczej (**6 dzieci w rodzinie**

**spokrewnionej).** Konieczność umieszczenia poza rodziną wynika często z dysfunkcji lub patologii środowiska, w którym żyje dziecko. Kształtowanie się pieczy zastępczej na terenie Gminy pokazuje poniższa tabela.

Tabela nr 3: Wykaz dzieci z terenu Gminy Herby umieszczonych w pieczy zastępczej (na podstawie danych z GOPS w Herbach i PCPR Lubliniec)

| ROK  | Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej |
|------|-------------------------------------------------|
| 2022 | 8                                               |
| 2023 | 10                                              |
| 2024 | 12                                              |

Tabela nr 4: Odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w latach 2022–2024

| ROK  | Kwota odpłatności w złotych |
|------|-----------------------------|
| 2022 | 52.551,15                   |
| 2023 | 84.427,08                   |
| 2024 | 87.321,09                   |

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stworzyła gminom możliwość przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom poprzez wspieranie rodzin, w tym m.in. poprzez asystenta rodziny.

Tabela nr 5: Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w latach 2022-2024

| Rodziny | Rok  |      |      |
|---------|------|------|------|
|         | 2022 | 2023 | 2024 |
| Ogółem  | 2    | 6    | 9    |

## V. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów.

| Mocne strony                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Słabe strony                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Opracowana Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych</li> <li>• Powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie</li> <li>• Działalność profilaktyczna i edukacyjna Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</li> <li>• Baza instytucji wspierających rodzinę (GOPS, PCPR, Policja, Sąd, organizacje pozarządowe, służba zdrowia, oświata, kościół katolicki, świetlice szkolne)</li> <li>• Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty</li> <li>• Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny</li> <li>• Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie</li> <li>• Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psychiatra, mediator rodzinny) – dojazd do miasta powiatowego</li> <li>• Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły/nauczyciela</li> <li>• Brak świadomości społecznej o potrzebach i możliwościach w zakresie opieki rodziny zastępczej</li> <li>• Brak rodzin wspierających</li> <li>• Wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów</li> </ul> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Szanse</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>•Powołanie asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej</li> <li>•Edukacja rodziców, w szczególności poprzez radzenie sobie ze stresem, agresją, bezradnością, zarządzanie budżetem domowym</li> <li>•Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę</li> <li>•Realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania funduszy unijnych</li> <li>•Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym</li> </ul> | <b>Zagrożenia</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>•Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów</li> <li>•Zanik więzi i tradycji rodzinnych- „pęd życia”</li> <li>•Wzrost kosztów utrzymania rodzin</li> <li>•Rozpad związków (rozwoły, separacje, wyjazdy za granicę)</li> <li>•Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, konsumpcjonizm, narastająca przemoc</li> <li>•Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających, Internetu</li> <li>•Stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych</li> <li>•Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę</li> </ul> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## VI. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do rodzin i dzieci, zamieszkałych na terenie Gminy Herby, doświadczających problemów opiekuńczo –wychowawczych, zagrożonych umieszczeniem dzieci w rodzinie zastępczej lub pieczy zastępczej oraz rodzin, którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie.

## VII. CEL GŁÓWNY

Wspieranie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych.

## VIII. CELE SZCZEGÓŁOWE

Doskonalenie systemu działalności edukacyjnej, profilaktycznej na rzecz rodzin zagrożonych problemami opiekuńczo –wychowawczymi oraz wsparcie materialne rodzin z dysfunkcjami ubóstwa i bezradności. Aktywizowanie lokalnego środowiska na potrzeby dzieci i rodzin dysfunkcyjnych.

Cele szczegółowe:

1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny.
3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

Harmonogram realizacji zadań programu przedstawia poniższa tabela

| Zadanie i działania                                                                    | Wskaźniki realizacji zadania                                                                                   | Realizatorzy                  | Planowany termin realizacji | Źródło finansowania                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|-----------------------------|-------------------------------------|
| <b>1.Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego</b>        |                                                                                                                |                               |                             |                                     |
| a)Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji | Liczba rodzin:-objęta pomocą społeczną,-korzystających z zasiłków rodzinnych, funduszu alimentacyjnego,-objęta | GOPS w Herbach<br>Gmina Herby | 2025-2027                   | środki własne,<br>środki zewnętrzne |

|                                                                                                                                                                                           |                                                                                                               |                                                                                                  |             |                                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|----------------------------------|
| materialnej                                                                                                                                                                               | świadczeniem wychowawczym                                                                                     |                                                                                                  |             |                                  |
| b) Świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach programu „posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 -2023                                                                                 | Liczba rodzin i dzieci oraz osób dorosłych korzystająca z posiłków                                            | GOPS w Herbach                                                                                   | 2025-2027   | środki własne, środki zewnętrzne |
| c) Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych                                                                                                         | Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem                                               | GOPS w Herbach Placówki Opieki Zdrowotnej, Szkoły                                                | 2025 - 2027 | środki własne, środki zewnętrzne |
| d) Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej. | Liczba osób, które podjęły terapię. Liczba założonych Niebieskich Kart. Liczba osób, które ukończyły terapię. | GOPS w Herbach Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych | 2025-2027   | środki własne, środki zewnętrzne |
| e) Poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników GOPS w Herbach                                                                                                               | Liczba rodzin objęta wsparciem                                                                                | GOPS w Herbach                                                                                   | 2025 - 2027 | środki własne, środki zewnętrzne |
| <b>2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny</b>                                                     |                                                                                                               |                                                                                                  |             |                                  |
| a) Finansowanie zatrudnienia asystenta rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej                                                                         | Liczba asystentów, liczba rodzin objęta asystenturą                                                           | GOPS w Herbach                                                                                   | 2025 - 2027 | środki własne, środki zewnętrzne |
| b) Zabezpieczenie w budżecie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej                                                                    | Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej, koszt współfinansowania                                    | GOPS w Herbach Gmina Herby                                                                       | 2025 - 2027 | środki własne, środki zewnętrzne |
| c) Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o                                                                                              | Liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy                                                     | GOPS w Herbach Gmina Herby, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych                  | 2025 - 2027 | środki własne, środki zewnętrzne |

|                                                                                                                                |                                                                                  |                                                                                                                         |             |                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|----------------------------------|
| miejscach pomocy                                                                                                               |                                                                                  |                                                                                                                         |             |                                  |
| d)Wsparcie w zakresie organizowania czasu wolnego dzieciom poprzez prowadzenie i rozwój różnorodnych form wsparcia dziennego   | Ilość dzieci i młodzieży biorących udział w zorganizowanych zajęciach            | Szkoły<br>GOPS w Herbach<br>Gminny Ośrodek Kultury w Herbach<br>Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych | 2025 - 2027 | środki własne, środki zewnętrzne |
| e)Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, stowarzyszeniami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych | Liczba i rodzaj działań. Liczba osób l wsparciem. Liczba osób objętych wsparciem | GOPS w Herbach, Gmina Herby                                                                                             | 2025 - 2027 | Środki własne, środki zewnętrzne |
| <b>3.Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców</b>                                                       |                                                                                  |                                                                                                                         |             |                                  |
| a)Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności                                            | Liczba rodzin przeżywających trudności                                           | GOPS w Herbach<br>Placówki oświatowe                                                                                    | 2025 - 2027 | środki własne, środki zewnętrzne |
| b)Kierowanie osób uzależnionych na leczenie                                                                                    | Liczba osób, które podjęły terapię. Liczba osób, które ukończyły terapię.        | Gminna Komisja Rozwiązywania ds. Problemów Alkoholowych<br>GOPS w Herbach                                               | 2025 - 2027 | środki własne, środki zewnętrzne |
| c)Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny                                                                                     | Liczba rodzin współpracujących z asystentem                                      | GOPS w Herbach<br>Sąd Rodzinny i Nieletnich w Lublińcu                                                                  | 2025 - 2027 | środki własne, środki zewnętrzne |
| d)Działania Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz rodzin, w których występuje problem przemocy                                 | Liczba założonych niebieskich kart                                               | Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Herbach                                                       | 2025 - 2027 | Środki własne, środki zewnętrzne |

## IX. EFEKTY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
- Zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka,
- Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo –wychowawczymi,
- Przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,

- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- Poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- Wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych
- Umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej, poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- Rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

## **X. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU**

Program będzie realizowany poprzez współpracę niżej wymienionych instytucji:

1. Gmina Herby
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Herbach
3. Placówki Oświatowe z terenu Gminy Herby
4. Gminny Ośrodek Kultury w Herbach
5. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Herbach
6. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie 7. Powiatowa Komenda Policji w Lublińcu
8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lublińcu.
9. Sąd Rejonowy w Lublińcu.

## **XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU**

Zadania trzyletniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny będą realizowane i wdrażane etapowo i zgodnie z możliwościami finansowymi Gminy. Program finansowany będzie ze środków:

1. Budżetu Gminy Herby,
2. Dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych.

## **XII. EWALUACJA I OCENA PROGRAMU**

Prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji Programu służyć będzie ocenie podejmowanych działań w oparciu o analizę złożonych wskaźników, określając stopień realizacji celów programu. Monitoring będzie prowadzony w sposób ciągły. Program będzie monitorowany i ewaluowany na bieżąco w zależności od zmieniającej się sytuacji rodzin w Gminie i pojawiających się potrzeb. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych. Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw. Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025–2027 będzie Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Herbach.

### **Uzasadnienie**

Zgodnie z treścią art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1111.) rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa w ust. 1, uchwala gminne programy wspierania rodziny.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Herby adresowany jest do rodzin nie radzących sobie z wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a także do rodzin, które wyrażają wolę współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi objętymi instytucjonalną lub rodzinną pieczą zastępczą.

Cele jakie stawia przed sobą Program ukierunkowane są przede wszystkim na zapobieganie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej, aktywizowanie rodzin do podejmowania działań wzmacniających prawidłowe wypełnianie funkcji rodzicielskich, niwelowanie deficytów osłabiających funkcjonowanie rodziny, a także tworzenie warunków pozwalających na powrót dzieci objętych pieczą pod opiekę rodziców.

Cele szczegółowe nastawione są na wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (m.in. poprzez organizowanie grup wsparcia, dostarczanie wiedzy i rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, pracę z rodziną w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną naturalną), podnoszenie kompetencji i umiejętności wychowawczych i opiekuńczych rodziców, które umożliwiają wychowywanie dzieci w rodzinie naturalnej (bieżące wsparcie asystenta rodziny - systematyczna praca z rodzinami z problemem bezradności, warsztaty dla rodziców, poradnictwo), poprawę funkcjonowania rodzin w sferze socjalno-bytowej.

Aby skutecznie zapobiegać dysfunkcji rodziny koniecznością jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę.

Z uwagi na powyższe podjęcie uchwały jest uzasadnione.